

Posudek diplomové práce

Název: *Paliativní péče v domovech pro seniory*

Autor: *Bc. Martina Kolářková, DiS*

Předložená diplomová práce nemá charakter vědeckého pojednání, spíše se jedná o pokus o přehledovou studii zaměřenou na péči o obyvatele domovů seniorů, kteří se díky svému nezvratně se horšícímu zdravotnímu stavu ocitají v terminálním stadiu. Diplomantka je přesvědčena, že by bylo vhodné, aby se v péči o tyto klienty realizovaly principy paliativní péče, podobně jako je tomu třeba v zařízeních hospicového typu.

Autorka si stanovila za cíl „zmapovat aspekty paliativní péče v pobytovém zařízení pro seniory a v souvislosti s osobními zkušenostmi posoudit možnost implementace tohoto konceptu do praxe“ (s. 8). Bohužel při takto obecně formulovaném cíli („zmapovat“) nemůže student prokázat ani odbornou erudici ani schopnost aplikovat výzkumné metody. Proto je výsledkem úsilí autorky text, který podrobně pojednává především o fenoménu umírání a paliativní péči a současně obsahuje argumenty pro potvrzení autorčina postoje – prospěšnosti zavedení paliativní péče v domovech seniorů.

Přínos předložené práce spočívá v syntéze dosavadních teoretických poznatků i praktických postupů paliativní péče. Za nejzajímavější považuji shrnutí 5. kapitoly (s. 88-90), v němž autorka na základě znalosti reality sociálních služeb v České republice na jedné straně pléduje pro zavedení paliativních principů do praxe domovů seniorů, na druhé straně kriticky posuzuje překážky, které realizaci této myšlenky stojí v cestě.

Za zásadní nedostatek práce považuji absenci výzkumné otázky: autorka totiž neprezentuje žádný odborný problém, na nějž by hledala řešení na základě studia literatury nebo vlastního šetření. Ačkoliv si dává za cíl „posoudit možnosti implementace“ paliativní péče do praxe, už předem zná výsledek a při argumentaci se velmi často odkazuje na vlastní praxi. Proto považuji celou práci spíše za popisný popularizační text, a nikoliv za vědeckou práci. Ačkoliv autorka uvádí 55 tištěných zdrojů a ještě řadu dalších materiálů, opakují se v každé kapitole v bibliografických odkazech především 1-2 tituly (například mnohokrát autorka cituje Kalvachovu knihu *Manuál paliativní péče o umírající pacienty*), ostatní odkazy jsou spíše příležitostné.

Po stránce vnější úpravy je předložená práce na velmi dobré úrovni. Autorka prokázala v práci schopnost dobře formulovat vlastní i převzaté myšlenky. Pouze považuji za škodu, že se některé myšlenky v práci vícekrát opakují, a to ve velmi podobném kontextu. Poměrně velké

množství překlepů (např. na s. 27, 45, 46, 57, 58, 64, 76, 81, 85, 111) svědčí o tom, že autorka zřejmě neměla dostatek času na závěrečnou korekturu práce.

Z hlediska obsahového považuji některá tvrzení autorky za diskutabilní a přimlouval bych se za to, aby se k nim autorka v rámci obhajoby vyjádřila. Jsou to například tyto body:

- Vlastnosti postmoderny (s. 13-14): Je mezi postmoderním myšlením a paliativním přístupem opravdu takový rozpor?
- Rozlišení mezi odpovědí sociální práce na spirituální potřeby, pojetím pastorační péče (pastoral care) a působením duchovních v rezidenčních zařízeních: Týká se spirituální podpora jen věřících lidí anebo je určena pro všechny (s. 37)?
- Co znamená obrat: „Někde jde o trhák, jinde však o absolutní propadák.“? (s. 42)
- Je „podpora při hledání smyslu života“ (s. 72) opravdu úkolem psychoterapeuta?

Ačkoliv práce neobsahuje ani výzkumné šetření ani důslednou vědeckou analýzu nějakého problému, shrnuje cenné poznatky o paliativní medicíně, a proto práci **doporučuji k obhajobě**. Vzhledem k výše zmíněným nedostatkům nemohu ovšem doporučit lepší známku než „velmi dobře“ (2).

V Českých Budějovicích dne 8. května 2019

doc. Michal Kaplánek, Th.D.
oponent